

Titulació	Tipus	Curs
Periodisme	OP	3

Professor/a de contacte

Nom : Montserrat Santamarina Blanco

Correu electrònic : montse.santamarina@uab.cat

Equip docent

Montserrat Santamarina Blanco

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Coneixements dels fonaments tecnològics i del llenguatge audiovisual. Competències bàsiques de l'alumnat en l'ús del programari d'edició de fotos, de vídeo i d'àudio.

Objectius

Proporcionar a l'alumnat els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a la ideació, preproducció, gravació i muntatge de documentals amb una mirada més elaborada i reflexiva, propera a l'observació i al retrat de la realitat, que vol anar més enllà de les convencions narratives periodístiques.

Conèixer la història del documental, les obres i autors/es més representatius/ves, i aprendre els llenguatges i especificitats del gènere per tal de desenvolupar la capacitat d'analitzar i realitzar projectes documentals crítics i imaginatius.

Resultats d'aprenentatge

- CM18 (Integrar la perspectiva de gènere, la denúncia de la violència de gènere, la defensa dels drets de les víctimes i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en l'anàlisi i producció de discursos mediàtics i garantir una comunicació diversa, inclusiva i socialment responsable.) Integrar la perspectiva de gènere, la denúncia de la violència de gènere, la defensa dels drets de les víctimes i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en l'anàlisi i producció de discursos mediàtics i garantir una comunicació diversa, inclusiva i socialment responsable.
- KM19 (Descriure el paper del documental com a eina de comunicació social i la seva capacitat per representar realitats diverses, amb especial atenció a l'equitat de gènere i els drets humans.) Descriure

el paper del documental com a eina de comunicació social i la seva capacitat per representar realitats diverses, amb especial atenció a l'equitat de gènere i els drets humans.

- SM20 (Desenvolupar estratègies de producció de continguts periodístics i audiovisuals que fomentin la diversitat cultural i la representació equitativa en els discursos mediàtics.) Desenvolupar estratègies de producció de continguts periodístics i audiovisuals que fomentin la diversitat cultural i la representació equitativa en els discursos mediàtics.

Continguts

- El documental com a gènere audiovisual. Reportatge vs. documental. Ficció vs. realitat. Ètica i estètica del documental.
- Cronologia del documental. Apunts històrics. Escenari de futur.
- Les veus del documental: expositiu, observacional, participatiu, performatiu, reflexiu i poètic.
- Nous formats documentals (hibridació): fals documental, docuficció, documental animat.
- Noves pantalles del documental (el documental expandit): documental web interactiu (webdoc), documental immersiu (360° VR)

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Visionats, lectures i realització de peces documentals	82,5	3,3	CM18, KM19, SM20
Tutories	7,5	0,3	SM20
Pràctiques de laboratori	22,5	0,9	SM20
Seminaris	15	0,6	SM20
Classes magistrals	15	0,6	CM18, KM19

Teoria i Pràctica del Documental és una assignatura teòrica amb pràctiques de laboratori (TPL). Els objectius pedagògics s'assoleixen mitjançant tres tipus de sessions (classes teòriques, seminaris i pràctiques), organitzades al voltant de la creació d'un projecte real i significatiu a partir de la col·laboració activa dels/les alumnes (metodologia docent innovadora basat en projectes, ABP).

Les classes teòriques s'estructuren a partir del visionat de fragments de documentals i dels debats a l'aula. Les sessions dels seminaris i les pràctiques de laboratori es destinen a la planificació, disseny, producció i postproducció d'un curtmetratge documental. Les activitats autònomes de l'alumnat i les tutories de seguiment del professorat són imprescindibles per a l'assoliment de les competències i els resultats d'aprenentatge a partir d'aquest exercici de creació audiovisual grupal (equips de 4 a 6 alumne@s).

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura i estarà també disponible al Campus Virtual de l'assignatura, on l'alumnat podrà trobar els diversos materials docents que el professorat estimi convenient i tota la informació necessària per l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere i amb l'ús del llenguatge inclusiu.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Seminaris	20%	1,5	0,06	KM19, SM20
Pràctiques	50%	3	0,12	KM19, SM20
Prova escrita	30%	3	0,12	CM18, KM19

El sistema d'avaluació continuada de l'assignatura té tres parts diferenciades:

- Prova escrita (30%)
- Seminaris (20%)
- Pràctiques (50%)

És imprescindible realitzar les tres parts avaluable per aprovar l'assignatura i només la prova teòrica pot ser objecte de reavaluació.

L'assistència a les classes teòriques no és obligatòria però sí recomanada ja que el contingut dels visionats, els debats i les qüestions plantejades a classe és matèria d'examen i al campus virtual només es penja un resum de la presentació feta a l'aula. L'assistència a les sessions dels seminaris i pràctiques és obligatòria. Els seminaris es destinaran a la preproducció del projecte documental (proposta de temes, desenvolupament del projecte i *pitching*) i les pràctiques a la producció i postproducció dels curtsmetratges documentals (dinàmica de treball de l'equip, peça audiovisual lliurada i el dossier/memòria de producció).

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats, el pes de les quals sigui d'un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.

Aquesta assignatura/mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del treball, sempre que estiguin justificades i que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'alumnat en l'anàlisi i la reflexió personal. L'alumnat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

La realització de qualsevol irregularitat en un acte d'avaluació (fraud acadèmic, plagiat o ús indegut de la IA, tret que aquest ús estigui autoritzat expressament a la guia docent), que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació, suposa que aquest acte es qualificarà amb un 0. En cas que la guia docent prevegi que per superar l'assignatura sigui requisit imprescindible haver obtingut una nota mínima en aquest acte d'avaluació o que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura és 0. Al marge d'això, es podrà instruir un procés disciplinari a l'estudiant que incorri en alguna d'aquestes irregularitats.

Bibliografia

ARTIS, Anthony Q. (2009). *Cállate y rueda*. Omega.

BARNOW, Erik (1996). *El documental. Historia y estilo*. Barcelona: Gedisa.

BRICCA, Jacob: *Documentary editing: principles & practice*, Londres: Routledge, 2018

CERDÁN, Josetxo; TORREIRO, Casimiro (2005). *Documental y vanguardia*. Madrid: Catedra

FRANCÉS, Miquel (2013). *El documental en el entorno digital*. Barcelona: UOC.

GIFREU, Arnau (2013). *El Documental interactivo: evolución, caracterización y perspectivas de desarrollo*. Barcelona: UOC.

LEÓN, Bienvenido (2009). *Dirección de documentales para TV: guión, producción y realización*. Navarra: Eunsa

NICHOLS, Bill (1997): *La representación de la realidad: cuestiones y conceptos sobre el documental*. Barcelona: Paidós.

NICHOLS, Bill. (2001): *Introduction to documentary*. Bloomington: Indiana University Press.

PLANTINGA, Carl (1997). *Rhetoric and representation in nonfiction film*. Cambridge University Press.

RABIGER, Michael (2005): *Dirección de Documentales*. Madrid: IORTV.

SOLER, Llorenç. (1997): *La realización de documentales y reportajes para televisión*. Barcelona: Cims.

SUCARI, Jacobo (2012). *El documental expandido: pantalla y espacio*. Barcelona: UOC.

WEINRICHTER, Antonio. (2004): Desvíos de lo real. El cine de no ficción. Madrid:T&B Editores

Programari

Ofimàtica: Word o similar, Powerpoint o similar

Edició i Postproducció de vídeo i àudio: Da Vinci / Premiere / Final Cut ; Affinity Photo / Photoshop; Audacity / Audition.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt